

Sơ Lược Về Ân Phúc Các Vị Sahabah Của Nabi ﷺ

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية]

Saeed Bin Ali Bin Wahf Al-Qahta-ni

Dịch thuật: Abu Zaytune Usman Ibrahim

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿ نبذة من فضائل أصحاب النبي ﷺ ﴾
« باللغة الفيتنامية »

سعيد بن علي بن وهف القحطاني

ترجمة: أبو زيتون عثمان إبراهيم

مراجعة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

2014 - 1435

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nhân Danh Allah

Đáng Rất Mục Độ Lượng

Đáng Rất Mục Khoan Dung

الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، وَعَلَى آلِهِ، وَأَصْحَابِهِ، وَمَنْ
إِهْتَدَى بِهُدَاهُ، أَمَا بَعْدُ:

Mọi lời ca ngợi và tán dương kính dâng lên Allah, cầu xin bằng an và phúc lành cho Thiên sứ của Allah, cho gia quyến của Người, các vị bạn đạo của Người cùng tất cả những ai đi theo sự hướng dẫn của Người ..

Quả thật, các vị Sahabah (bạn đạo) của Nabi Muhammad ﷺ là những người tốt đẹp nhất trong nhân loại sau các vị Nabi. Allah đã lựa chọn họ ﷺ làm những người đồng hành với vị Nabi của Ngài, họ đã giúp đỡ và ủng hộ Người, Ngài ﷺ đã khen ngợi và tuyên dương họ trong Qur'an thiêng liêng của Ngài qua rất nhiều câu Kinh, và Nabi ﷺ cũng khen ngợi và tuyên dương họ qua rất nhiều Hadith.

Dưới đây là các câu Kinh và những Hadith tiêu biểu nói về ân phúc của các vị Sahabah ﷺ cũng như sự khen ngợi và tuyên dương họ:

🌀 Allah, Đấng Tối Cao phán khen ngợi Nabi ﷺ và các vị Sahabah ﷺ của Người:

﴿عَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نَفَرَقَ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ [سورة البقرة : ٢٨٥]

﴿Sứ giả (Muhammad) tin vào những gì được ban xuống cho Y từ Thượng Đế của Y và những người có đức tin cũng tin tưởng như thế. Tất cả đều tin tưởng nơi Allah, các thiên thần của Ngài, các Kinh sách của Ngài và các vị sứ giả của Ngài. Họ đều nói: Bầy tôi không phân biệt và kỳ thị một vị nào trong các Sứ giả của Ngài. Bầy tôi xin nghe và vâng lời. Xin Ngài tha thứ cho bầy tôi. Lạy Thượng Đế của bầy tôi, chắc chắn bầy tôi sẽ quay lại với Ngài.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 285).

Một Hadith Sahih được ghi lại rằng Abu Huroiroh رضي الله عنه thuật lại: “Khi Allah mặc khải xuống cho Thiên sứ của Ngài ﷺ câu Kinh:

﴿لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفَوْهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ [سورة البقرة : ٢٨٤]

﴿Mọi vạn vật trong các tầng trời và mọi vạn vật trong trái đất đều là của Allah và nếu các người bộc lộ hay giấu kín điều nằm trong lòng của các người thì Allah sẽ vẫn thanh toán các người về điều đó. Bởi thế, Ngài sẽ tha thứ cho ai Ngài muốn và sẽ trừng phạt ai Ngài muốn bởi vì Allah là Đấng Toàn Năng trên mọi thứ.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 284).

Câu Kinh này làm cho các vị Sahabah رضي الله عنهم của Thiên sứ صلى الله عليه وسلم bối rối, họ đến gặp Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم, họ ngồi quỳ gối (giống như tư thế ngồi trong Salah) và nói: Thưa Thiên sứ của Allah! Chúng tôi được sắc lệnh những việc làm mà chúng tôi có khả năng: Salah, nhịn chay, Jihad và Sadaqah, nhưng giờ đây câu Kinh này được ban xuống cho Người và chúng tôi e rằng không có khả năng gánh vác lấy nó. Thiên sứ của Allah صلى الله عليه وسلم nói:

« أَتُرِيدُونَ أَنْ تَقُولُوا كَمَا قَالَ أَهْلُ الْكِتَابَيْنِ مِنْ قَبْلِكُمْ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا؟، بَلْ قُولُوا: سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ »

“Chẳng lẽ các người muốn nói giống như những người của hai Kinh sách (Do thái và Thiên Chúa giáo) trước thời các người đã nói rằng chúng tôi đã nghe và không tuân lệnh hay sao? Các người hãy nói: Bầy tôi xin nghe và vâng lời, xin Ngài tha thứ cho bầy tôi. Lạy Thượng Đế của bầy tôi, chắc chắn bầy tôi sẽ quay lại với Ngài”.

Họ رضي الله عنهم nói: Chúng tôi xin nghe và vâng lời, lạy Thượng Đế của bầy tôi, chắc chắn bầy tôi sẽ quay lại với Ngài. Thế là Allah ban xuống ngay sau đó câu Kinh:

﴿عَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ ۚ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ ۚ وَرُسُلِهِ ۚ لَا نَفَرُوا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنْ رُسُلِهِ ۚ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا
وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿۲۸۵﴾ [سورة البقرة: ۲۸۵]

﴿Sứ giả (Muhammad) tin vào những gì được ban xuống cho Y từ Thượng Đế của Y và những người có đức tin cũng tin tưởng như thế. Tất cả đều tin tưởng nơi Allah, các thiên thần của Ngài, các Kinh sách của Ngài và các vị sứ giả của Ngài. Họ đều nói: Bầy tôi không phân biệt và kỳ thị một vị nào trong các Sứ giả của Ngài. Bầy tôi xin nghe và vâng lời. Xin Ngài tha thứ cho bầy tôi. Lạy Thượng Đế của bầy tôi, chắc chắn bầy tôi sẽ quay lại với Ngài.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 285).

Khi họ làm đúng như vậy, Allah ﷻ ban xuống:

﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا
تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ ۗ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا أَنْتَ
مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿۲۸۶﴾ [سورة البقرة: ۲۸۶]

﴿Allah không bắt một linh hồn gánh vác trách nhiệm quá khả năng của nó. Nó sẽ hưởng phúc về điều tốt mà nó đã làm và sẽ chịu phạt về tội mà nó đã gây ra. Lạy Thượng Đế, xin Ngài đừng bắt tội bầy tôi nếu bầy tôi quên hay sai sót; lạy Thượng Đế, xin Ngài đừng bắt bầy tôi gánh vác nặng nề giống như Ngài đã đặt gánh nặng lên những người trước bầy tôi; lạy Thượng Đế, xin Ngài đừng bắt bầy tôi vác gánh

vượt quá khả năng của bầy tôi, xin Ngài hãy lượng thứ cho bầy tôi, tha thứ tội lỗi cho bầy tôi và tương xót cho bầy tôi, Ngài là Đấng Bảo Hộ của bầy tôi, xin Ngài yểm trợ bầy tôi thẳng những kẻ vô đức tin.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 286).

Và Ngài ﷺ nói: Vâng”. (Muslim: 125).

Ông Ibnu Abbas ﷺ thuật lại: “Khi câu Kinh này ﴿Mọi vụn vặt trong các tầng trời và mọi vụn vặt trong trái đất đều là của Allah và nếu các người bộc lộ hay giấu kín điều nằm trong lòng của các người thì Allah sẽ vẫn thanh toán các người về điều đó. Bởi thế, Ngài sẽ tha thứ cho ai Ngài muốn và sẽ trừng phạt ai Ngài muốn bởi vì Allah là Đấng Toàn Năng trên mọi thứ.﴾ (Chương 2 – Albaqarah, câu 284). Đường như có một điều gì đó bất ổn và bối rối trong trái tim của họ, thế là Nabi ﷺ nói:

« قُولُوا: سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَسَلَّمْنَا »

“Các người hãy nói: Bầy tôi đã nghe, xin vâng lời và phụng mệnh”.

Thế là Allah để đức tin Iman vào trong tim của họ, Ngài ban xuống câu Kinh: ﴿Allah không bắt một linh hồn gánh vác trách nhiệm quá khả năng của nó. Nó sẽ hưởng phúc về điều tốt mà nó đã làm và sẽ chịu phạt về tội mà nó đã gây ra. Lạy Thượng Đế, xin Ngài đừng bắt tội bầy tôi nếu bầy tôi quên hay sai sót﴾, rồi Ngài ﷺ nói: quả thật TA đã làm thế. ﴿Lạy Thượng Đế, xin Ngài đừng bắt bầy tôi gánh vác nặng nề giống như Ngài đã đặt gánh nặng lên

những người trước bày tôi), rồi Ngài ﷺ nói: quả thật TA đã làm thế. **﴿Lạy Thượng Đế, xin Ngài đừng bắt bày tôi vác gánh vượt quá khả năng của bày tôi﴾**, rồi Ngài ﷺ nói: quả thật TA đã làm thế. **﴿Xin Ngài hãy lượng thứ cho bày tôi, tha thứ tội lỗi cho bày tôi và tương xót cho bày tôi, Ngài là Đấng Bảo Hộ của bày tôi, xin Ngài yểm trợ bày tôi thắng những kẻ vô đức tin﴾**, rồi Ngài ﷺ nói: quả thật TA đã làm thế.” (Muslim: 126).

☞ Allah, Đấng Tối Cao phán khen ngợi những người Muhajir (dân di cư từ Makkah đến Madinah) và những người Ansar (cư dân Madinah):

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آءَاوَأُ وَنَصَرُوا أَوْلِيَّكَ هُمْ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ ﴿سورة الأنفال: ٧٤﴾

﴿Và những người có đức tin, di cư (vì Allah) và chiến đấu cho con đường chính nghĩa của Allah cùng với những chúa chấp và giúp đỡ họ (cư dân Madinah), tất cả họ là những người có đức tin thực sự. Họ sẽ được tha thứ và sẽ được ban bổng lộc dồi dào.﴾ (Chương 8 – Al-Anfal, câu 74).

Ý nghĩa câu Kinh này rằng Allah ﷻ đã khen ngợi và tuyên dương những người Muhajir và những người Ansar, bạn đạo của Nabi Muhammad bin Abdullah ﷺ. Ngài ﷻ ca ngợi đức tin Iman của họ, cho biết phần thưởng to lớn dành cho họ bởi vì họ đã thực sự tin tưởng, họ đã di cư vì Ngài, giúp đỡ và ủng hộ cho con đường chính nghĩa của Ngài, tất cả họ đều hỗ trợ lẫn nhau trong việc chiến đấu chống lại kẻ thù của Allah và

Thiên sứ của Ngài ﷺ thuộc những người ngoại đạo và Munafiq nên ﴿Họ sẽ được tha thứ và sẽ được ban bổng lộc dồi dào.﴾ (Chương 8 – Al-Anfal, câu 74). (xem: Taysir AlKareem Arrahman, trang 327).

Allah ﷻ phán:

﴿ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَرَرِجٍ أَخْرَجَ شَطْرَهُ فَكَارَهُهُ فَاسْتَعْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾ ﴾ [سورة الفتح:

[٢٩

﴿Muhammad là Sứ giả của Allah. Và những ai đi theo y thì rất nghiêm khắc với những kẻ vô đức tin nhưng rất thương xót lẫn nhau. Người (Muhammad) sẽ thấy họ cúi đầu và quỳ lạy vì họ muốn tìm kiếm hồng phúc và sự hài lòng nơi Allah. Dấu vết của họ nổi trên gương mặt của họ qua từ vết của việc phủ phục. Đó là hình ảnh của họ trong Kinh Tawrah; và hình ảnh của họ giống như một hạt giống đâm ra chồi và trở thành cứng, và dày đặc và đứng thẳng trên thân cây của nó, làm đẹp mắt và mát lòng người gieo. Kết quả là nó làm cho những kẻ không có đức tin thù hận họ. Và Allah hứa tha thứ và ban phần thưởng vĩ đại cho những ai trong họ có đức tin và làm việc thiện.﴾ (Chương 48 – Al-Fath, câu 29).

Allah ﷻ phán cho biết về vị Thiên sứ của Ngài ﷺ và các vị Sahabah của Người ﷺ thuộc những người Muhajir và Ansar rằng họ là những người hoàn thiện về phẩm chất và đức tin Iman, rằng họ **«rất nghiêm khắc với những kẻ vô đức tin»** tức họ kiên quyết và mạnh tay chiến đấu và trừng trị những kẻ thù ngoại đạo, họ không mềm lòng cũng như không chùn bước với những kẻ thù ngoại đạo nhưng họ lại **«rất thương xót lẫn nhau»** tức họ luôn đoàn kết và hết mực thương yêu lẫn nhau như một thể thống nhất, người này thương người kia giống như thương chính bản thân mình. Đây là cách cư xử với con người với nhau, còn đối với Đấng Tạo Hóa thì quả thật người **«sẽ thấy họ cúi đầu và quỳ lạy»** tức họ thường dâng lễ nguyện Salah để phủ phục Ngài, và họ hành động thờ phượng đó **«vì họ muốn tìm kiếm hồng phúc và sự hài lòng nơi Allah»** tức họ được Allah hài lòng, thương yêu họ và ban thưởng cho họ. **«Dấu vết của họ nổi trên gương mặt của họ qua từ vết của việc phủ phục»** tức vết tích thờ phượng hiện rõ trên gương mặt họ vì họ năng thờ phượng Ngài. Và **«Đó là hình ảnh của họ trong Kinh Tawrah»** tức hình ảnh của họ được mô tả trong Kinh Tawrah (Cựu ước) như thế, còn trong Kinh Injil (Tân ước) thì hình ảnh của họ được mô tả với một sự mô tả khác. Và trong sự hoàn thiện của họ cũng như sự đoàn kết, thương yêu và tương trợ nhau **«giống như một hạt giống đâm ra chồi và trở thành cứng, và dày đặc và đứng thẳng trên thân cây của nó»** và **«làm đẹp mắt và mát lòng người gieo»** bởi sự hoàn thiện và tốt đẹp của nó.

Tương tự, các vị Sahabah ﷺ, họ cũng giống như sự gieo trồng mang lại lợi ích cho con người và con người thì cần đến họ. Đức tin Iman của họ, việc làm của họ là sức mạnh của

sự gieo trồng trong việc duy trì và bảo tồn tôn giáo của Allah và kêu gọi đến với nó giống như một hạt giống đâm ra chồi và trở thành cứng, và dày đặc và đứng thẳng trên thân cây của nó, và cũng chính vì vậy mà Ngài ﷺ phán: **«Kết quả là nó làm cho những kẻ không có đức tin thù hận họ»** khi mà chúng nhìn thấy sự đoàn kết và vững chắc của họ trên tôn giáo của họ và khi chúng va chạm họ thì họ sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu một cách quyết liệt không sợ hãi. **«Và Allah hứa tha thứ và ban phần thưởng vĩ đại cho những ai trong họ có đức tin và làm việc thiện»**, các vị Sahabah ﷺ là những người kết hợp giữa đức tin Iman và việc làm ngoan đạo nên Allah sẽ tha thứ tội lỗi cho họ và ngăn những điều xấu xảy đến với họ trên thế gian và cõi Đời Sau và Ngài ban phần thưởng vĩ đại cho họ ở Đời Sau. (xem: *Taysir AlKareem Arrahman*, trang 795).

ﷻ Allah ﷻ phán:

﴿لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْتِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَحْحَ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾﴾ [سورة الحشر: ٨، ٩]

«Dành cho những người Muhajir nghèo khó vốn đã bị trục xuất khỏi nhà cửa của họ và bị tước đoạt tài sản để tìm thiên phúc và sự hài lòng của Allah và họ đã ủng hộ Allah và Sứ giả của Ngài. Họ đích thực là những người chân thật. Và những người đã có nhà cửa và có đức tin trước họ đã

yêu thương những ai di cư đến với họ, trong lòng họ thật sự không cảm thấy một điều gì về những gì mà họ đã cho đi. Họ đã dành ưu tiên cho những người Muhajir hơn chính bản thân họ mặc dầu họ cũng là những người thiếu thốn không kém. Và ai giữ được lòng mình khỏi tham lam thì họ là những người sẽ thành công.﴾ (Chương 59 – Al-Hashr, câu 8, 9).

Allah ﷻ nói về nguồn chiến lợi phẩm, và Ngài qui định cho các thành phần được hưởng đó là những người nghèo Muhajir và những người Ansar. Những người Muhajir đáng được hưởng từ nguồn chiến lợi phẩm bởi vì họ đã rời bỏ quê hương xứ sở của họ, bỏ người thân yêu của họ, bỏ nhà cửa và tài sản của họ chỉ vì Allah, vì ủng hộ và giành thắng lợi cho tôn giáo của Allah, vì yêu thương Thiên sứ của Allah. Họ thực sự là những người trung thực trong đức tin Iman và các việc làm ngoan đạo và thiện tốt, không giống như những ai đó tự xưng là những người của đức tin Iman nhưng lại không trung thực trong việc chiến đấu, dời cư và những hành động thờ phượng khác. Và những người Ansar (cư dân Madinah), họ là bộ tộc Al-Aws và Al-Khazraj, họ là những người tin nơi Allah và Thiên sứ của Ngài, họ thương yêu và vâng lời Allah ﷻ và Thiên sứ của Ngài ﷺ, họ ra sức che chở cho Người và những người có đức tin di cư từ Makkah đến, họ đã chia sẻ nhà cửa và quê hương của mình cho những người di cư đến với trái tim đầy đức tin Iman, nhà cửa của họ, quê hương của họ trở thành nơi quay về và trú ngụ cho những người Muhajir, Allah đã mô tả rằng những người Ansar: **﴿họ đã yêu thương những ai di cư đến với họ﴾** và đây không phải là vì một ý nghĩa nào khác ngoài ý nghĩa rằng họ thực sự yêu thương Allah, yêu thương

Thiên sứ của Ngài và những ai ủng hộ và giúp đỡ tôn giáo của Ngài và **﴿trong lòng họ thật sự không cảm thấy một điều gì về những gì mà họ đã cho đi﴾** tức họ không hề cảm thấy ganh ghét và thiệt thòi đối với những người Muhajir khi phải chia sẻ các phần lộc và ân huệ của mình, trái tim và tấm lòng của họ luôn cảm thấy bằng an và thanh thản không hề vương bận bởi sự hơn thua, khinh thị và ganh ghét. Và câu Kinh cho thấy những người Muhajir ân phúc hơn những người Ansar bởi Allah đã đề cập đến những người Muhajir trước tiên sau đó mới đến những người Ansar, hơn nữa những người Muhajir vừa ủng hộ tôn giáo vừa phải rời bỏ nhà cửa quê hương của mình để dời cư đến nơi khác. Và lời phán của Allah: **﴿Họ đã dành ưu tiên cho những người Muhajir hơn chính bản thân họ mặc dầu họ cũng là những người thiếu thốn không kém﴾** có nghĩa là những người Ansar là những người có phẩm chất rộng lượng vượt trội, sự rộng lượng của họ là hoàn hảo, họ đã chia sẻ và cho đi không phải là những thứ dư thừa không cần thiết mà họ đã chia sẻ những gì mà họ có mặc dù họ cũng rất cần, sự rộng lượng này thể hiện phẩm chất cao đẹp của những con người luôn đặt tình yêu thương dành cho Allah lên hàng đầu. Về điều này, đã có một câu chuyện về một người Ansar được Allah ban xuống câu Kinh vì hành động rộng lượng của y khi mà y đã tiếp đãi khách của mình bằng phần thức ăn của y và phần thức ăn của vợ con y, và y cùng vợ con đã ngủ qua đêm đó trong con đống. Sự rộng lượng là điều đáng được ca tụng và khen ngợi còn sự ích kỷ hẹp hòi đáng bị chê trách bởi vì sự ích kỷ hẹp hòi là bản chất của keo kiệt và tham lam, cho nên ai biết chia sẻ với người khác về những thứ mà bản thân mình cũng rất cần thì y sẽ giữ được bản thân mình khỏi sự tham lam **﴿và ai giữ được lòng mình khỏi tham lam thì họ là những người sẽ thành công﴾**. Người nào có thể giữ bản thân mình

thoát khỏi sự tham lam thì sẽ dễ dàng cho phép bản thân mình thực hiện và phục tùng mệnh lệnh của Allah và Thiên sứ của Ngài một cách dễ dàng và y cũng sẵn sàng cho phép bản thân mình từ bỏ những điều mà Allah và Thiên sứ của Ngài nghiêm cấm, y sẽ sẵn sàng đánh đổi tiền bạc, tài sản cho con đường chính nghĩa của Allah, y sẵn sàng đánh đổi để tìm kiếm sự hài lòng của Ngài, đây là người sẽ gặt hái được thắng lợi và thành công. Khác với người này là những ai luôn để bản thân mình tham lam thì những người này chỉ là những người chỉ tìm thấy sự thua thiệt và thất bại.

Câu Kinh này đã ca ngợi phẩm chất cao đẹp của các vị Sahabah رضي الله عنهم, họ là những người cao quý, những vị Imam của kiến thức tôn giáo, họ là những người vượt trội về ân phúc và ưu điểm hơn những người thời sau họ, họ là những người dẫn dắt và gương mẫu cho những người có đức tin ngoan đạo thời sau phải noi theo. (xem: *Taysir AlKareem Arrahman*, trang 850).

Allah سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا phán:

﴿الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّي وَالَّذِينَ هُمْ أَصَابَهُمُ الصَّرْحُ وَالَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾ الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾﴾ [سورة آل

عمران: ١٧٢، ١٧٣]

﴿Những ai đã đáp lại lời gọi của Allah và của Sứ giả (của Ngài) sau khi mang thương tích (tại Uhud); những ai làm tốt và sợ Allah sẽ được ban thưởng một phần thưởng to lớn. Những ai mà người ta đã nói với họ: “Quả thật, những

người (ngoại đạo) tập trung đến tấn công quý vị. Bởi thế, hãy sợ chúng”. Nhưng điều đó chỉ làm tăng thêm đức tin của họ và họ đã nói: “Allah đủ giúp chúng tôi bởi vì Ngài là Đấng Bảo Trợ Ưu Việt” (Chương 3 – Ali-Imran, câu 172, 173).

Khi Nabi ﷺ quay trở lại Madinah từ Uhud, Người nghe Abu Sufyan và những người thờ đa thần khác ở cùng với ông ta đang có ý định quay trở lại Madinah, một số các vị Sahabah đại diện xuất chinh, họ xuất chinh - trong tình trạng cơ thể bị thương tích - vì đáp lại lời kêu gọi của Allah ﷻ và Thiên sứ của Ngài ﷺ, vì tuân lệnh Allah ﷻ và Thiên sứ của Ngài. Và khi họ đến Humara' Al-Asad thì có một nhóm người đến nói với họ: **«Quả thật, những người (ngoại đạo) tập trung đến tấn công quý vị»**, nhóm người này muốn làm cho họ hoang mang và sợ hãi nhưng điều đó lại làm cho họ tăng thêm đức tin Iman nơi Allah và càng phó thác cho Ngài. **«Và họ đã nói: “Allah đủ giúp chúng tôi»** tức họ chỉ cần Allah trợ giúp thôi là đã đủ cho họ rồi **«bởi vì Ngài là Đấng Bảo Trợ Ưu Việt»**.

﴿فَأَنْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّسْهُمْ سُوءٌ وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ إِنَّمَا ذَلِكَمُ الشَّيْطَانُ يَخْوِفُ أَوْلِيَآءَهُ، فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾﴾ [سورة آل عمران: ١٧٥]

«Và họ đã trở về nhà với ân huệ và thiên lộc của Allah. Họ đã không gặp điều rủi ro nào; và họ làm theo sự hài lòng của Allah. Và Allah có vô vàn thiên lộc vĩ đại. Chỉ Shaytan mới xúi giục các người sợ bạn bè của nó; bởi thế, chớ sợ

chúng mà hãy sợ TA (Allah) nếu các người là những người có đức tin.» (Chương 3 – Ali-Imran, câu 175).

Thông điệp được truyền đến những người ngoại đạo thờ đa thần rằng Thiên sứ ﷺ cùng các vị Sahabah ﷺ của Người đã xuất chinh tiến đến về phía các người, và Allah đã làm cho chúng sợ hãi trong lòng và tiếp tục quay trở lại Makkah, còn những người có đức tin thì quay về nhà với ân huệ và thiên lộc của Ngài. Những người có đức tin đã xuất chinh mặc dù không cần đánh nhưng Allah đã ghi cho họ ân phước chinh chiến trọn vẹn bởi vì họ đã thực sự tuân lệnh Ngài, họ không hề nghịch lại lệnh Ngài nên họ xứng đáng được ban thưởng phần ân phước to lớn, đây là hồng phúc của Allah ban cho họ. (xem: *Taysir AlKareem Arrahman*, trang 157).

Allah ﷻ phán:

﴿وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾﴾ [سورة التوبة: ١٠٠]

«Và những người tiên phong trong số những người Muhajir (những người di cư từ Makkah đến Madinah) và

những người Al-Ansar (cư dân Madinah) cùng với những ai theo đường lối tốt đẹp của họ thì sẽ được Allah hài lòng và tất cả họ sẽ hài lòng về Ngài, và Ngài sẽ ban thưởng cho họ các ngôi vườn nơi Thiên Đàng bên dưới có các dòng sông chảy, họ sẽ ở trong đó đời đời. Đây là một sự thành đạt vĩ đại» (Chương 9 – At-Tawbah, câu 100).

Những người tiên phong là những người thời trước của cộng đồng này, họ là những người tiên phong đến với đức tin Iman, sự dời cư, Jihad và gây dựng tôn giáo của Allah ﷻ, họ là những người Muhajir, họ là những người **«đã bị trục xuất khỏi nhà cửa của họ và bị tước đoạt tài sản để tìm thiên phúc và sự hài lòng của Allah và họ đã ủng hộ Allah và Sứ giả của Ngài. Họ đích thực là những người chân thật.»** (Chương 59 – Al-Hashr, câu 8). Còn những người Ansar là **«những người đã có nhà cửa và có đức tin trước họ đã yêu thương những ai di cư đến với họ, trong lòng họ thật sự không cảm thấy một điều gì về những gì mà họ đã cho đi. Họ đã dành ưu tiên cho những người Muhajir hơn chính bản thân họ mặc dầu họ cũng là những người thiếu thốn không kém.»** (Chương 59 – Al-Hashr, câu 9).

Và **«những ai theo đường lối tốt đẹp của họ»** tức về đức tin, lời nói và hành động thì những người này là những người sẽ an toàn khỏi sự chê trách và tội lỗi, những người sẽ đạt được sự khen ngợi và sẽ có một vị trí tốt đẹp và cao quý nơi Allah ﷻ. **«thì sẽ được Allah hài lòng»**, sự hài lòng của Allah ﷻ còn vĩ đại hơn những ân huệ nơi Thiên Đàng, **«và tất cả họ sẽ hài lòng về Ngài, và Ngài sẽ ban thưởng cho họ các ngôi vườn nơi Thiên Đàng bên dưới có các dòng sông chảy, họ sẽ ở trong đó đời đời. Đây là một sự thành đạt vĩ đại.»**

Họ sẽ mãi mãi sống trong Thiên Đàng hạnh phúc, họ sẽ mãi mãi hưởng thụ khoái lạc cả tâm hồn, tinh thần và thể xác. Đây là một sự thành đạt vĩ đại. (xem: *Taysir AlKareem Arrahman*, trang 349).

Allah ﷻ phán:

﴿لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾﴾ [سورة الفتح: ١٨]

«Quả thật, Allah đã hài lòng với những người có đức tin khi họ tuyên thệ trung thành với Người (Muhammad) dưới tàn cây (tại Hudaibiyah) bởi vì Ngài biết điều nằm trong lòng của họ; bởi thế, Ngài đã ban sự bình lặng xuống cho họ; và Ngài ân thưởng cho họ bằng một cuộc thắng lợi gần kề.» (Chương 48 – Al-Fath, câu 18).

Allah ﷻ cho biết rằng, với hồng phúc và sự nhân từ của Ngài, Ngài đã hài lòng với những người có đức tin khi họ đã tuyên thệ trung thành với vị Thiên sứ của Ngài ﷺ, và cuộc tuyên thệ trung thành đó đã làm sáng ngời gương mặt của họ bởi vì họ đã gạt hái được sự hạnh phúc ở đời này và Đời Sau, và cũng chính vì lẽ này nên cuộc tuyên thệ này được gọi là “cuộc tuyên thệ Ridwan (sự hài lòng)” tức Allah hài lòng với những người có đức tin trong cuộc tuyên thệ đó, và cuộc tuyên thệ này còn được gọi là “cuộc tuyên thệ dưới tàn cây” – rằng Thiên sứ của Allah ﷻ bàn chuyện Người sẽ viếng thăm ngôi đền Ka’bah vào ngày Al-Hudaibiyah, rằng Người đi viếng thăm ngôi đền Ka’bah để tôn vinh nó chứ không phải nhằm mục đích khiêu chiến với một ai. Thế là Thiên sứ của Allah ﷻ

đã cử Uthman bin Affan رضي الله عنه đến Makkah để trao đổi với những người thờ đa thần ở đó. Sau đó, có một thông tin không thật rằng Uthman đã bị những người thờ đa thần giết, cho nên, Thiên sứ của Allah ﷺ đã tập hợp các vị Sahabah của Người khoảng 1500 người, họ đã cùng tuyên thệ trung thành với Người dưới một cái cây về việc sẽ quyết chiến sinh tử với những người thờ đa thần. Do đó, Allah ﷻ phán cho biết rằng Ngài đã hài lòng về những người Sahabah đầy đức tin trong hoàn cảnh đó, đó là sự tuân lệnh và phục tùng trung thực **«bởi vì Ngài biết điều nằm trong lòng của họ»** về đức tin Iman **«bởi thế, Ngài đã ban sự bình lặng xuống cho họ»** để tri ân họ về những điều nằm trong trái tim họ, để tăng thêm cho họ sự hướng dẫn; và vì Ngài biết rằng trong trái tim của họ cũng có sự lo lắng nên Ngài đã ban xuống cho họ sự bằng an trong lòng nhằm để họ an tâm. **«Và Ngài ân thưởng cho họ bằng một cuộc thắng lợi gần kề»** đó là chinh phục được Khaibar và giành được chiến lợi phẩm từ cuộc chinh phục đó, một phần thưởng dành cho họ để tri ân về những gì họ đã làm trong việc tuân lệnh Allah ﷻ, và tìm sự hài lòng nơi Ngài. (xem: *Taysir AlKareem Arrahman*, trang 793).

☞ Allah ﷻ phán:

﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصَلِّهِ ۖ إِنَّ جَهَنَّمَ سَاءَتْ مَصِيرًا ﴿١١٥﴾﴾ [سورة النساء: ١١٥]

«Và ai gây khó khăn, chống đối Sứ giả (của Allah) sau khi sự Chỉ đạo đã được trình bày rõ cho y và y đi theo con đường khác với con đường của những người có đức tin, thì

TA (Allah) sẽ bỏ mặc y đi theo cái mà y đã quay mặt đi và TA sẽ nung y trong Hỏa Ngục, một nơi đến cuối cùng vô cùng tội tệ. (Chương 4 – Annisa', câu 115).

Quả thật, Allah ﷻ cho biết rằng người nào đi theo đường lối khác với đường lối của họ (Thiên sứ và các vị Sahabah của Người) thì Allah sẽ để họ sa vào Hỏa Ngục. (*Fatawa Sheikh Al-Islam Ibn Taymiyah* 4/1, 2).

🌀 Ông Abu Saeed Al-Khudri رضي الله عنه thuật lại: Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

« لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي لِأَسْبُوا أَصْحَابِي فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا مَا أَدْرَكَ مُدَّ أَحَدِهِمْ وَلَا نَصِيفَهُ » أخرجه البخاري برقم ٣٦٧٣
ومسلم برقم ٢٥٤١.

“Các người chớ dùng chửi rủa các vị Sahabah của Ta, các người chớ dùng chửi rủa các vị Sahabah của Ta, thề bởi Đấng mà linh hồn Ta nằm trong tay Ngài rằng dù ai đó trong các người có bỏ thối cả một núi vàng đi chẳng nữa thì cũng không bằng một nắm tay hoặc một nửa nắm tay của họ” (*Albukhari: 3673, Muslim: 2541*).

🌀 Ông Abu Musa Al-Ash'ari رضي الله عنه thuật lại: Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

« التُّجُومُ أَمَنَةٌ لِلسَّمَاءِ فَإِذَا ذَهَبَتِ التُّجُومُ أَتَى السَّمَاءَ مَا تُوعَدُ وَأَنَا أَمَنَةٌ لِأَصْحَابِي فَإِذَا ذَهَبَتْ أَتَى أَصْحَابِي مَا يُوعَدُونَ وَأَصْحَابِي أَمَنَةٌ لِأُمَّتِي فَإِذَا ذَهَبَ أَصْحَابِي أَتَى أُمَّتِي مَا يُوعَدُونَ » صحيح مسلم برقم ٢٥٣١.

“Các vì sao là sự an toàn cho bầu trời nên khi nào các vì sao biến mất thì điều được hứa sẽ đến với bầu trời (ngày tận thế), và Ta là sự an toàn cho các vị Sahabah của Ta nên khi nào Ta ra đi thì những điều được hứa sẽ đến với các vị Sahabah của Ta, và các vị Sahabah của Ta là sự an toàn cho cộng đồng tín đồ của Ta nên khi nào các vị Sahabah của Ta ra đi thì những điều được hứa sẽ đến với cộng đồng tín đồ của Ta.” (Muslim: 2531).⁽¹⁾

🌀 Nabi ﷺ nói:

« لَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا خَلِيلًا لَأَتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ خَلِيلًا وَلَكِنَّهُ أَخِي وَصَاحِبِي »
أخرجه البخاري برقم ٣٦٥٦.

“Nếu Ta có thể nhận lấy ai đó làm vị Khaleel thì chắc chắn Ta sẽ lấy Abu Bakr làm Khaleel, nhưng y chỉ được là người anh em và bạn đạo của Ta mà thôi” (Albukhari: 3656).

🌀 Ông Amru bin Al-As رضي الله عنه thuật lại rằng ông đã hỏi Nabi ﷺ, nói: Ai là người yêu thương nhất đối với với Người? Người رضي الله عنه nói: “**A'ishah**”. Tôi nói: Trong số những người đàn

⁽¹⁾ Ý nghĩa của Hadith: Nabi ﷺ lấy hình ảnh thí dụ về các vì sao và bầu trời, các vì sao như là những thứ giữ cho bầu trời tồn tại nên khi các vì sao biến mất thì bầu trời cũng không còn nữa đó là ngày tận thế. Và Người ví Người giống như các vì sao kia là thứ giữ an toàn cho các vị Sahabah của Người tránh khỏi những điều lệch lạc nhưng khi Người ra đi thì những điều lệch lạc sẽ đến với các vị Sahabah như sự nổi loạn, chiến tranh, bỏ đạo, .. và Người ví các vị Sahabah giống như các vì sao kia giữ an toàn cho cộng đồng tín đồ của Người nhưng khi họ ra đi thì những điều lệch lạc sẽ xuất hiện trong cộng đồng tín đồ như Bid'ah, những biến dạng trong tôn giáo, ..

ông? Người رضي الله عنه nói: “**Cha của nàng**”. Tôi nói: Kế đến là ai? Người رضي الله عنه nói: “**Umar bin Al-Khattab**”. Rồi Người رضي الله عنه cứ kể tên những người đàn ông, tôi đã im lặng vì sợ Người đặt tôi ở vị trí cuối trong số những người đó. (*Albukhari: 3662, 4385, và Muslim: 2384*).

🌀 Ông Abu Saeed Al-Khudri رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« إِنِّ أَمَنْ النَّاسِ عَلَيَّ فِي صُحْبَتِهِ وَمَالِهِ أَبُو بَكْرٍ ، وَلَوْ كُنْتُ مَتَّخِذًا حَلِيلًا مِنْ أُمَّتِي لَاتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ ، وَلَكِنْ أُخُوَّةُ الْإِسْلَامِ وَمَوَدَّةُهُ ، لَا يَبْقَيْنَ فِي الْمَسْجِدِ بَابٌ إِلَّا سُدَّ إِلَّا بَابُ أَبِي بَكْرٍ » البخاري، برقم ٤٦٦، ورقم ٣٩٠٤، ومسلم، برقم ٢٣٨٢.

“Quả thật, Người đã đồng hành và hy sinh tài sản của y nhiều nhất cho Ta là Abu Bakr, và nếu Ta có thể nhận lấy ai đó làm Khaleel từ trong cộng đồng tín đồ của Ta thì chắc chắn Ta sẽ chọn lấy Abu Bakr, tuy nhiên, chỉ có tình anh em trong Islam và yêu thương lẫn nhau, và các cánh cửa của Masjid phải được đóng lại (không làm lối thông hành) trừ cánh cửa thông với nhà của Abu Bakr” (*Albukhari: 466, 3904 và Muslim: 2382*).

🌸 Abdullah bin Umar رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ الْحَقَّ عَلَى لِسَانِ عُمَرَ وَقَلْبِهِ » مسند الإمام أحمد، برقم ٥١٤٥، وأبي داود، برقم ٢٩٦٤، والترمذي، برقم ٣٦٨٢، وصحها الألباني في صحيح الترمذي، برقم ٢٩٠٨.

“Quả thật, Allah đã đặt điều chân lý và lẽ phải trên chiếc lưỡi và trái tim của Umar” (*Musnad Imam Ahmad số 5145, Abu Dawood: 2964, Tirmizhi: 3682, và Sheikh Albani xác thực trong Sahih Tirmizhi số 2908*).

✽ Nabi ﷺ nói về Umar رضي الله عنه:

« وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ مَا لَقَيْكَ الشَّيْطَانُ قَطُّ سَالِكًا فَجًّا إِلَّا سَلَكَ فَجًّا غَيْرَ فَجِّكَ » رواه البخاري، برقم ٣٢٩٤، ومسلم، برقم ٢٣٩٦.

“Thề bởi Đấng mà linh hồn Ta nằm trong tay Ngài rằng Shaytan chưa từng phải vạch ra một con đường rộng thành thang đối với ai ngoại trừ hấn gặp anh” (*Albukhari: 3294, Muslim: 2396*).

✽ Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

« إِنَّ عَبْدَ اللَّهِ رَجُلٌ صَالِحٌ » أخرجه البخاري، برقم ٣٧٤٠، ٣٧٤١، ومسلم، برقم ٢٤٧٨.

“Quả thật, Abdullah là một người ngoan đạo” (*Albukhari: 3740, 3741 và Muslim: 2478*). Abdullah ở đây là Abdullah con trai của Umar – cầu xin Allah hài lòng về cả hai người họ.

✽ Ông Sa'ad bin Abu Weqaas رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷻ ra đi đến Tabuk và Người giao quyền trông coi cho Ali رضي الله عنه. Ali رضي الله عنه nói: Người tin tưởng giao quyền trông coi trẻ con và phụ nữ cho tôi ư? Người nói:

« أَلَا تَرْضَى أَنْ تَكُونَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَيْسَ نَبِيٌّ بَعْدِي »
البخاري، برقم ٤٤١٦، ومسلم، برقم ٢٤٠٤، واللفظ له.

“Chẳng lẽ người không hài lòng trở thành một vị trí đối với Ta giống như vị trí của Harun đối với Musa sao, ngoại trừ việc rằng sau Ta sẽ không có một vị Nabi nào nữa” (Albukhari: 4416, Muslim: 2404).

✽ Ông Abdullah bin Mas'ud رضي الله عنه thuật lại rằng Thiên sứ của Allah ﷻ nói:

« خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ، ثُمَّ يَجِيءُ مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمٌ تَسْبِقُ شَهَادَتُهُمْ أَيْمَانُهُمْ وَأَيْمَانُهُمْ شَهَادَتُهُمْ » أخرجه البخاري، برقم ٢٦٥٢،
برقم ٢٥٣٣.

“Những người tốt nhất là những người trong thế kỷ của Ta, kế đến là những người tiếp nối sau họ, kế đến là những người tiếp nối sau họ, rồi sau đó, sẽ xuất hiện một nhóm người thường thê thốt trong việc làm chứng” (Albukhari: 2652, Muslim: 2533).

✽ Các vị Sahabah này cũng như các vị Sahabah khác trong tất cả các vị Sahabah của Thiên sứ ﷻ đều là những người được Allah khen ngợi và ca tụng trong Kinh sách của

Ngài. Họ là những người được Thiên sứ của Allah ﷺ, Người nói chuyện bằng lời Mặc Khải, khen ngợi và cầu nguyện xin Allah tha thứ tội lỗi cho họ, Người đã cầu nguyện cho họ từng người từng người một, từng nhóm và từng nhóm. Người cũng ca ngợi và tuyên dương tất cả những ai đi theo đường lối tốt đẹp của họ, đi theo đường lối của những người có đức tin, không phải là những người Munafiq đi theo những người Do thái, Majus, Rafidah. Những người này là những kẻ luôn chất chứa trong lòng sự hận thù, căm ghét và ganh tị trên con đường chính nghĩa của Allah cũng như trên con đường truyền bá tôn giáo ân phúc của Ngài. Và đây là lý do thực sự cho sự tức giận và oán hận của những kẻ ngoại đạo đối với những người đứng lên chiến đấu và thi hành theo Qur'an và Sunnah, đặc biệt là đối với Abu Bakr, Umar, Uthman – cầu xin Allah hải lòng về họ - là những nhà lãnh đạo đã cầm quân giành thắng lợi, đã tạo tiếng vẻ vang trong chinh chiến. Và nguyên nhân khiến những người Do thái thù hận sâu sắc với những người Muslim là do những người Muslim đã tàn phá gốc rễ của họ dưới lá cờ của Nabi ﷺ khi mà tổ tiên của họ như bộ tộc Qainu'qa, Annadir, Al-Quraizhah đã từng sinh sống ở Madinah. Sự việc là sau Nabi ﷺ trong thời của Uman Al-Faruq, ông đã thực thi lời di huấn của Thiên sứ: **“Các ngươi hãy trục xuất những người thờ đa thần khỏi bán đảo Ả rập”** (Albukhari: 3053, Muslim: 1637). Ông đã tẩy sạch bán đảo Ả rập thành một nơi trong sạch và tinh khiết, không còn bóng dáng dơ bẩn và ô uế của tà đạo, ông đã không chừa một ai trong Do thái ở lại bán đảo theo chiếu thị của Thiên sứ ﷺ. (Sunnah và Shi'ah trang 51 – 55).

Quả thật, phái Sunnah và Jama'ah đều đồng thuận rằng những người tốt nhất sau Thiên sứ của Allah ﷺ là Abu Bakr, Umar, Uthman, Ali theo thứ tự rồi đến mười vị Sahabah được báo tin mừng về Thiên Đàng, rồi đến những người tham gia trận chiến Badr, rồi đến những người tham gia trận chiến Uhud, rồi đến những người tuyên thệ dưới cái cây (Bai'ah Ridwan tại Al-Hudaibiyah dưới gốc cây), rồi đến các vị Sahabah còn lại. Đây là những gì được Abu Mansur Al-Baghdadi dẫn lời về sự đồng thuận của phái Sunnah và Jama'ah về điều này (theo “Lịch sử về các vị Khalif” của Shuyu-ti trang 44).

Và một trong những nguyên tắc giáo lý nền tảng của phái Sunnah & Jama'ah: trái tim và chiếc lưới của họ luôn bằng an hướng về các vị Sahabah ﷺ của Thiên sứ ﷺ giống như những gì đã được Allah ﷻ mô tả về họ trong lời phán của Ngài:

﴿ وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ ﴾

[سورة الحشر: ١٠]

﴿Và những ai đến sau họ cầu nguyện: “Lạy Thượng Đế của bầy tôi! Xin Ngài tha thứ cho bầy tôi và cho những người anh em đã tin tưởng trước bầy tôi, xin Ngài chớ đặt trong lòng bầy tôi nỗi oán thù đối với những người đã tin tưởng bởi quả thật Ngài là Đấng Nhân Từ và Khoan Dung”﴾ (Chương 59 – Al-Hashr, câu 10).

Và họ làm theo lời di huấn của Nabi ﷺ:

« لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي لِأَسْبُوا أَصْحَابِي فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ
مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا مَا أَدْرَكَ مُدَّ أَحَدِهِمْ وَلَا نَصِيفَهُ » أخرجه البخاري برقم ٣٦٧٣
ومسلم برقم ٢٥٤١.

“Các người chớ đừng chửi rửa các vị Sahabah của Ta, các người chớ đừng chửi rửa các vị Sahabah của Ta, thề bởi Đấng mà linh hồn Ta nằm trong tay Ngài rằng dù ai đổ trong các người có bô thí cả một núi vàng đi chẳng nữa thì cũng không bằng một nắm hay một nửa nắm tay của họ”
(*Albukhari: 3673, Muslim: 2541*).

Phái Sunnah và Jama'ah chấp nhận tất cả những gì đến từ Qur'an và Sunnah cũng như Ijma' (sự đồng thuận và thống nhất của những người Muslim) về các ân phúc cũng như vị trí cao quý của các vị Sahabah.

Phái Sunnah và Jama'ah tin vào những gì Nabi ﷺ nói với những người tham gia trận chiến Badr – số lượng của họ là ba trăm mười mấy người - :

« اَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ ، فَقَدْ عَفَرْتُ لَكُمْ » متفق عليه، البخاري، برقم ٣٠٠٧.

“Các người hãy làm những gì các người muốn, quả thật các người đã được tha thứ tội lỗi” tức chắc chắn các người sẽ được vào Thiên Đàng. (*Albukhari: 3007, hadith được thống nhất về tính xác thực của nó*).

Phái Sunnah và Jama'ah tin rằng không ai trong số những người đã tuyên thệ trung thành với Nabi ﷺ dưới gốc cây bị đày vào Hỏa Ngục như Người đã cho biết, mà ngược lại, tất cả họ đều được Allah hài lòng và họ hài lòng về Ngài, và số

lượng của họ là 1500 người theo lời của Salem bin Abu Al-Ja'd nói: Tôi đã hỏi Jabir bin Abdullah về số lượng các vị Sahabah tham gia tuyên thệ dưới cái cây thì được cho biết: **“Nếu chúng tôi có tới 100 ngàn người thì chắc chắn chúng tôi cũng cùng nhau tuyên thệ, nhưng chúng tôi chỉ 1500 người”** (Muslim: 73).

Phái Sunnah và Jama'ah chúng nhận Thiên Đàng đối với những ai được Nabi ﷺ chứng nhận cho họ chẳng hạn như mười vị Sahabah và các vị Sabahah khác.

Phái Sunnah và Jama'ah thừa nhận những gì được thuật lại một cách xác thực về vị thủ lĩnh của những người có đức tin Ali bin Abu Talib ﷺ và những vị Sahabah khác là những người tốt nhất trong cộng đồng này sau Nabi ﷺ. Họ đều đồng thuận rằng những vị tốt nhất trong các Sahabah là bốn vị, đầu tiên là Abu Bakr, kế đến là Umar, Uthman đứng hàng ba và Ali thì đứng hàng tư dựa theo các chứng tích lịch sử cũng như các Hadith. Các vị Sahabah đều đồng tán thành đưa Uthman lên hàng đầu trong buổi tuyên thệ trung thành, tuy nhiên, một số vị trong phái Sunnah và Jama'ah vẫn có một chút bất đồng phân hạng cấp giữa Uthman và Ali sau khi họ đã đồng thống nhất giữa Abu Bakr và Umar rằng ai tốt hơn. Một nhóm thì cho rằng Uthman tốt hơn Ali và một số thì cho rằng Ali tốt hơn. Mặc dù vậy, nhìn chung hầu như phái Sunnah và Jama'ah đều thừa nhận rằng Uthman đứng hàng ba và Ali thì đứng hàng tư, tuy nhiên, vấn đề này – vấn đề Uthman và Ali – đối với phái Sunnah và Jama'ah thì nó không phải là căn nguyên làm lạc cho những người đối nghịch, mà nguyên nhân cho sự làm lạc của vấn đề là vấn đề kế vị Khalif.

Phái Sunnah và Jama'ah đều tin rằng sự kế vị Khalif sau thời Thiên sứ của Allah ﷺ: đầu tiên là Abu Bakr, kế đến là Umar, Uthman rồi Ali, người nào chỉ trích và phản bác chức vị Khalif của bất cứ ai trong số những người này thì người đó là kẻ lệch lạc.

Phái Sunnah và Jama'ah yêu thương và quý trọng gia quyến của Thiên sứ ﷺ, họ luôn ra sức bảo vệ gia quyến của Người, và luôn ghi nhớ lời di huấn của Người khi Người ﷺ nói vào ngày Ghadir Khum:

« أَذْكُرُّكُمْ اللهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي » مسلم، برقم ٢٤٠٨.

“Ta nhắc nhở các người trước Allah về gia quyến của Ta” có nghĩa các người hãy biết tôn kính và quý trọng gia quyến của Ta (*Muslim: 2408*).

Và Nabi ﷺ nói với người bác của Người Abbas khi ông đã phàn nàn với Người rằng một số người Quraish đã tỏ vẻ không thân thiện với dòng họ Hashim:

« وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ؛ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحِبُّوكُمْ لِلَّهِ وَلِقَرَابَتِي » مسند أحمد، ٣/٢٧٨، برقم ١٧٧٧.

“Ta thề bởi Đấng mà linh hồn Ta nằm trong tay Ngài rằng họ sẽ không có đức tin cho tới khi nào họ yêu thương các người vì Allah và vì gia quyến thân thuộc của Ta” (*Musnad Ahmad 3/278, số 1777*).

Và Thiên sứ của Allah ﷺ cũng có nói:

« إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ بَنِي إِسْمَاعِيلَ، وَاصْطَفَىٰ مِنْ بَنِي إِسْمَاعِيلَ كِنَانَةَ، وَاصْطَفَىٰ مِنْ كِنَانَةَ قُرَيْشًا، وَاصْطَفَىٰ مِنْ قُرَيْشٍ بَنِي هَاشِمٍ، وَاصْطَفَانِي مِنْ بَنِي هَاشِمٍ » مسلم،
برقم ۲۲۷۶

“Quả thật, Allah đã chọn lọc con cháu của Isma’il, Ngài đã chọn lọc từ con cháu Isma’il dòng Kina-nah, chọn lọc từ dòng Kina-nah bộ tộc Quraish, chọn lọc từ bộ tộc Quraish dòng họ Hashim, và Ngài chọn lọc Ta từ dòng họ Hashim”
(Muslim: 2276).

Phái Sunnah và Jama’ah luôn ra sức bảo vệ danh dự và sự tôn nghiêm của những người vợ của Thiên sứ ﷺ - những người mẹ của những người có đức tin. Họ tin rằng những người vợ của Thiên sứ sẽ là những người vợ của Người ở cõi Đồi Sau: đặc biệt là bà Khadijah, là người của nhiều đứa con của Người, là người phụ nữ đầu tiên tin tưởng nơi Người, là cánh tay đắc lực của Người và là người có vị trí quan trọng trong trái tim của Người.

Còn bà A’ishah رضي الله عنها con gái của Abu Bakr Assiddiq رضي الله عنه, Nabi ﷺ đã nói về ba như sau:
« فَضُلُ عَائِشَةَ عَلَى النَّسَاءِ كَفَضْلِ الثَّرِيدِ عَلَى سَائِرِ الطَّعَامِ » البخاري، برقم ۳۷۷۰،
ومسلم، برقم ۲۴۴۶.

“Ân phúc của A’ishah so với các phụ nữ khác giống như món Thareed so với những món ăn khác”, Thareed là một món ăn được làm từ bột mì và thịt, được xem là món ăn hảo

hạng nhất của dân Ả Rập lúc bấy giờ. (Albukhari: 3770, Muslim: 2446).

Phái Sunnah và Jama'ah vô can với những việc thù ghét, oán hận, chửi rủa và xúc phạm các vị Sahabah cũng như vô can với những lời nói và hành động bất kính đối với họ.

Đối với phái Sunnah và Jama'ah về vấn đề xung đột giữa các vị Sahabah được lưu truyền lại thì họ cho rằng hoặc đó là sự bịa đặt hoặc đó là có sự thêm bớt không trung thực trong sự việc. Phái Sunnah và Jama'ah cho rằng sự bất đồng của các vị Sahabah chỉ mang tính tranh luận để tìm ra chân lý, và khi tranh luận và đưa ra quan điểm nhận xét thì có đúng và có sai.

Phái Sunnah và Jama'ah không cho rằng mỗi vị Sahabah đều không phạm tội mà họ cũng giống như bao con người khác, họ cũng phạm lỗi lầm và sai trái, tuy nhiên, hành động tốt đẹp của họ, ân phúc của họ sẽ là nguyên nhân được Allah tha thứ, họ nhận được sự tha thứ của Allah nhiều hơn những người sau họ bởi vì họ có những việc làm tốt đẹp bồi xóa những điều xấu mà những người thời sau họ không sánh bằng.

Và quả thật lời nói của Thiên sứ ﷺ đã khẳng định rằng các vị Sahabah là những người tốt đẹp nhất trong các thế kỷ⁽²⁾, và rằng một nắm bồ thí của họ tốt hơn sự bồ thí cả một núi vàng của ai đó trong thời sau họ⁽³⁾. Và khi họ phạm tội lỗi thì chắc họ đã sám hối hoặc đã được những việc làm tốt của họ bồi xóa hoặc được Allah tha thứ bởi ân phúc tiên phong của họ

(2) Xem Albukhari số 2651 và Muslim số 2535.

(3) Xem Hadith được ghi lại bởi Albukhari số 3673, Muslim số 2550.

trong đức tin hoặc bởi sự cầu xin của Nabi Muhammad ﷺ dành cho họ và dĩ nhiên họ là những người xứng đáng được Nabi ﷺ cầu xin hơn ai hết. Và nếu những điều này đã thế thì nói chi đến các vấn đề tranh luận về một sự việc nào đó chưa rõ: nếu khi họ tranh luận và xem xét và đưa ra quyết định đúng thì họ sẽ có hai ân phước còn nếu như họ đưa ra quyết định sai thì họ sẽ được một ân phước, và sự sai sót của họ được tha thứ.

Hơn nữa, những điều sai trái của họ so với ân phúc, sự ngoan đạo và sự hy sinh của họ cho Islam thì chẳng đáng là gì. Họ đã tin tưởng nơi Allah, tin tưởng nơi vị Thiên sứ của Ngài, họ đã hết mình chiến đấu cho con đường chính nghĩa của Ngài, họ dời cư vì Ngài, họ đã ủng hộ và giành thắng lợi cho tôn giáo của Ngài, họ để lại kiến thức bổ ích cho thời sau, khi nhìn về tiểu sử của họ thì chắc chắn sẽ thấy sự ngoan đạo, phẩm chất cao đẹp và ân phúc của họ. Allah đã ca ngợi và tuyên dương họ và họ là những người tốt đẹp nhất trong tất cả các thế kỷ và đối với Allah thì họ là những người có vị trí cao quý nơi Ngài chỉ đứng sau các vị Nabi.

Cầu xin Allah triệu tập tất cả chúng ta, cha mẹ của chúng ta, các Sheikh của chúng ta, những người vợ (chồng) của chúng ta, con cháu của chúng ta cùng nhóm với Nabi ﷺ và những vị Sahabah رضي الله عنهم của Người.

وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ.

Và cầu xin Allah ban sự bằng an và phúc lành cho Nabi của chúng ta Muhammad bin Abdullah, cho gia quyến của Người và tất cả các vị Sahabah của Người.

Biên soạn

Saeed bin Ali bin Wahf Al-Qahta-ni

